

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 103. ÉVFOLYAMA

1968. JANUÁR XVII. ÉVFOLYAM I. SZÁM

TARTALOM

<i>Dr. Tarján Lászlóné:</i> A „Gramoxone” és „Reglone” erdőgazdasági alkalmazása	1
<i>Kopasz Margit:</i> Gépi tuskózás a Gödöllői Erdőgazdaság területén	5
<i>Dr. Sopp László:</i> Kísérlet az erdősítés önköltségének megállapítására	10
<i>Németh Ferenc:</i> Elkészült az első új típusú üzemtervi térkép	15
<i>Szilás Géza:</i> Néhány szó a 100 éves kataszteri térképről	16
<i>Kovács Lóránt:</i> Táblázatok készítése elektronikus számítógépeken	19
<i>Király László:</i> Hozzászólás Kovács L.: Táblázatok készítése elektronikus számítógépeken c. közléséhez	22
<i>Dr. Tóth Béla:</i> Tanulmányúton a Szovjetunióban	23
<i>Dr. Kiss László:</i> Rovarölőszerek hatása nyárdugványokra	26
<i>Balló Gábor:</i> A talajmarógépek beállításának hatása az üzemeltetésre	29
<i>Dr. Lengyel György:</i> A vadkárelhárítás új kézi eszköze	34
<i>Varga Imre:</i> A téglási Angolkert	38
<i>Harkai Lajos:</i> Nemzetközi magcsere	41

Irodalmi Szemle:

Tudományos ülészakkal ünnepelte a soproni Egyetem (<i>Jérome R.</i>)	42
A Román SZK erdőművelési közgazdasági kérdései (<i>Dr. Sopp L.</i>)	43
A Német DK erdősítéské... (<i>Dr. Babos I.</i>)	44
Új fakitermelési technika (<i>Erdős L.</i>)	44
A külföld a magyar erdőgazdaságról (<i>Kolossváry-né</i>)	45

Címkép: Méteres betonárteresz előregyártott elemekből — Belováry I. újítása, Magasbakonynyi Erdőgazdaság — Foto ERTI, Jérome R.

Hátlapon: *Tél a Bükkben* (Foto ERTI, — *Michalovszky I.*)

СО ДЕРЖАНИЕ

<i>Тарян, А.:</i> Применение препаратов „Грамоксон“ и „Реглон“ в лесном хозяйстве	1
<i>Копас, М.:</i> Механизированная выкорчевка пней в лесхозе „Гэдэллэ“	5
<i>Д-р Шонн Л.:</i> Опыты по определению себестоимости лесных культур	10
<i>Нэмет, Ф.:</i> Первая новотипная карта оргхозплана лесного хозяйства разработана	10
<i>Силаш, Г.:</i> Несколько слов о столетной кадастровой карте	15
<i>Ковач, Л.:</i> Составление таблиц с помощью электронных счётных машин	19
<i>Кираль, Л.:</i> К статье Ковача, Л.: „Составление таблиц с помощью электронных счётных машин“	22
<i>Д-р Том, Б.:</i> Опыты по научной командировки в Советский Союз	23
<i>Д-р Киши, Л.:</i> Воздействие инсектицидов на саженцы тополей	26
<i>Балло, Г.:</i> Влияние монтажной регулировки на эффективности эксплуатации фрезерных машин	29
<i>Д-р Лендёл, Дь.:</i> Новый ручной инструмент при проведении мер по предотвращению повреждения дичью	34
<i>Варга, И.:</i> Английский сад при селе Теглаш	38
<i>Харкаи, Л.:</i> Международный обмен лесных семян	41

I N H A L T S V E R Z E I C H N I S

<i>Dr. Tarján L-né:</i> Die forstwirtschaftliche Anwendung von Gramoxone und Reglone	1
<i>Kopasz M.:</i> Maschinelle Stockrodung im Staatlichen Fortwirtschaftsbetrieb Gödöllő	5
<i>Dr. Sopp L.:</i> Eine Probe für die Preisierung des Selbstkosten von Aufforstungen	10
<i>Németh F.:</i> Es wurde die erste forstwirtschaftliche Betriebsplankarte neuen Typs hergestellt	15
<i>Szilás G.:</i> Einige Worte über die 100 jährige Flurkarte	16
<i>Kovács L.:</i> Die Erstellung von Tabellen mit elektronischen Rechenanlagen	19
<i>Király L.:</i> Beitrag zu Kovács L.: Die Erstellung von Tabellen mit elektronischen Rechenanlagen	22
<i>Dr. Tóth B.:</i> Auf Studienreise in der Sowjetunion	23
<i>Dr. Kiss L.:</i> Der Einfluss von Insektiziden auf Pappelstecklinge	26
<i>Balló G.:</i> Der Einfluss der Einstellung von Bodenfräsen auf ihren Betrieb	29
<i>Dr. Lengyel Gy.:</i> Ein neues Handgerät zur Wildschadenverhütung	34
<i>Varga I.:</i> Der englische Garten zu Téglás	38
<i>Harkai L.:</i> Internationaler Saatgutaustausch	41

A lapban megjelent tanulmányok szerzői:

Balló Gábor tud. munkatárs, ERTI Gépkísérleti Üzem, Budapest; *Harkai Lajos* tud. munkatárs, ERTI Északdunántúli Kísérleti Állomás, Sárvár; *Király László* erdőmérnök, MÉM Erd. Hiv. Erdőrendezésfejlesztési Csoport, Budapest; *dr. Kiss László* tud. főmunkatárs, ERTI Alpokaljai Kísérleti Állomás, Sopron; *Kopasz Margit* erdőmérnök, Gödöllői Áll. Erdőgazdaság, Gödöllő; *Kovács Lóránt* erdőmérnök, Kiskunsági Áll. Erdőgazdaság, Nyárlőrinc; *dr. Lengyel György* tud. főmunkatárs, ERTI, Budakeszi; *Németh Ferenc* erdőmérnök, MÉM Erd. Hiv. Fotogrametriai Csoport vezetője, Budapest; *dr. Sopp László* tud. főmunkatárs, ERTI Alpokaljai Kísérleti Állomás, Sopron; *Szilás Géza* ny. erdőmérnök, Miskolc; *dr. Tarján Lászlóné* erdőmérnök, Délsomogyi Áll. Erdőgazdaság, Kaposvár; *dr. Tóth Béla* tud. főmunkatárs, ERTI Szikkkísérleti Állomás, Püspökladány; *Varga Imre* erdészetvezető, Hajdúsági Áll. Erdőgazdaság, Hajdúhadház.

A „Gramoxone” és „Reglone” erdőgazdasági alkalmazása

DR. TARJÁN LÁSZLÓNÉ

Nagy feltűnést keltett mezőgazdasági szakkörökben az angol gyártmányú „Gramoxone” és „Reglone” növényirtó szerek megjelenése. A „Plant Protection” Tájékoztató Szolgálat hirdetése a mezőgazdaság vegyszeres gyomirtásának forradalmasítását véli e két szerrel megvalósítani. Ezek a sokat ígérő elképzelések indítottak arra, hogy a „Gramoxone” és „Reglone” erdészeti alkalmazhatóságának megállapítására kísérleteket állítsunk be.

A „Gramoxone” és „Reglone” (továbbiakban G és R) olyan paraquat hatóanyagú, vízben oldható bipiridium sók vegyülete, amelyekben az aktív anyag a só bázikus része. Mindkét vegyszer totális gyomirtónak tekinthető, hatékonyságukat illetően azonban a G az egyszikűeket, míg az R inkább a kétszikűeket irtja. Gyorsan felszívódó, perzselő hatású szerek. A növények zöld levelére és szárára kell permetezni, s miután a klorofillt elpusztítják, a növény föld feletti része egy-két napon belül elhal. A felszívódás gyorsaságát a hőmérséklet és a fényintenzitás fokozza ugyan, de a felszívódást (max. 7 nap) a kedvezőtlen időjárási tényezők sem tudják megakadályozni. A G és R legjellegzetesebb tulajdonsága, ami az eddig ismert és használatban levő vegyszereinknél nem található meg, hogy a talajjal érintkezve azonnal elveszíti hatását. A talajjal érintkezve ugyanis olyan hevesen adszorbeálódik a talajkolloidokkal, hogy a növények gyökerei számára felvehetetlen lesz. A talajban semminemű maradványhatás nincs. A permetezést követően tehát a talaj azonnal alkalmas magvetésre, vagy csemeteültetésre. Nem befolyásolja a permetezés időpontjában a még a talajban levő magok csírázását sem. Emberre viszonylag kevésbé mérgező, ezért védőöltözet nem szükséges.

Alkalmazási területei:

totális gyomirtóként utak, parlagterületek gyomtalanítására;
nyárasok sorának gyomtalanítására, teljes (sor- és sorköz) gyomtalanítására; sorközpermetezésre, árnyalóval csemetékertben vagy erdősítésekben;
vetőágyások, valamint erdősítések makkvetésének és dugványozásának keles előtti lepermetezésére.

Totális gyomirtóként eredményesen alkalmaztuk a G-t. A permetezést júniusban, napos, száraz időben végeztük 0,5 ha elgyomosodott parlagterületen. A területen főleg fűfélék voltak. Hatszáz liter vízben három liter G-t oldva permeteztünk ki. A gyomok 24 órán belül teljesen elpusztultak.

Nyárasok permetezése a sorközök gépi ápolásával kombinálva.

A kísérleti terület a lábodi erdőszet Mike 13/n erdőrészletében történt, 0,8 ha kétéves nemesnyárasban. A permetezés ideje 1967. VII. 6.; két liter G-t ezer liter vízben oldva. A permetezést T4K10 kistraktorral végeztük. A permetezésnél nem kellett a nyárat védeni, mert lombkoronáját a permetlé nem

érte el, kérgen keresztül pedig nem hat a vegyszer. A sorközöket Zetorral tárcsáztuk meg.

A költségkihatásokat összehasonlítva a hagyományos ápolási móddal, egy hektár területre vonatkoztatva a következő eredményt kaptuk:

Hagyományos kézi ápolás

4-szeres tárcsázás á 69,— Ft	276,— Ft
a sorok 3-szoros kapálása á 50,— Ft, ha-onként 8 napszám + közteher:	1476,— Ft
összesen:	1752,— Ft

Ápolás vegyszeres kezeléssel kombinálva

Tárcsázás ugyanaz, mint fent:	276,— Ft
T4K10 8 óra alatt 1 ha-os teljesítménnyel 44 Ft/üzemóra:	352,— Ft
A vegyszer ára 2 l á 160,— Ft:	320,— Ft
Összesen:	948,— Ft

Megtakarítás ha-ként 804,— Ft

1. ábra. Gramoxone permetezés a Mike 13 n erdő részben

Nyárasck gyomirtása csak vegyszerrel. Kísérleti terület Lábod 05 erdő részlet hároméves nemesnyárasban két hektáron. Az első permetezés ideje 1967. jún. 7—8 R-vel. Másodszor júl. 10-én G-nal, három liter/hektár vegyszer 1000 liter vízben oldva. A permetezést T4K10 traktorral az egész erdő részletben elvégeztük.

A permetezés költségei

1,5 l R á 70,—	= 105,— Ft
1,5 l G á 160,—	= 240,— Ft
permetezés	= 704,— Ft
összesen:	1049,— Ft

Megtakarítás a hagyományos módszerrel szemben 1752,— Ft-ból levonva 1049,— Ft = 703,— Ft/ha.

A gazdaságosságon kívül feltétlenül figyelembe kell venni az egyre fokozódó munkaerőhiányt, ami gyakran megghiúsítja az ápolások időbeni elvégzését. Felmerülhet itt a talajlazítás elmaradása, különös tekintettel a nyárra, mint „kultúrnövény”-re.

Bár a G és R a talajkolloidokkal történő heves adszorbcíója feltétlen porhanyító hatást vált ki a talajon, mégsem azonos a tárcsázással történő talajlazítással. Azért inkább az első eljárást tartjuk helyesnek, vagy esetleg olyan kombinációt, hogy a kétszeri permetezés esetén a sorközöket egyszer lazítsuk fel. A költségkihatást illetően még így is a hagyományos ápolási költségen belül maradunk.

2. ábra. Vegyszeres gyomirtási tapasztalatcsere a lábodi erdészet vadasi csemetekertjében. Gramoxonnal kezelt erdeifenyő magvetés, elől jobbra kontroll-parcellával

Sorközpermetezések árnyalással. A lábodi erdészet vadasi csemetekertjében erdeifenyő és simafenyő magvetésekben 2 liter/hektár G hatszáz liter vízben oldva 0,1 ár parcellán. A költségkihatás 1 árra vonatkoztatva ötszöri sorközkapálás á 6,— Ft, 30,— Ft. Vegyszeres permetezés és a csemeték betakarása papírzsákkal 360,— Ft.

Tehát itt 6,— Ft többletköltség mutatkozott a kézi ápolással szemben.

Erdeifenyő iskolázásban a takarás nem volt tökéletesen megoldható, sok csemete elpusztult, az eredmény tehát negatív. Ugyancsak a lábodi csemetekertben elfüvesedett ezüstfenyőfácska telepet permeteztünk le 2 liter/ha G-vel hatszáz liter vízben oldva. A permetezőgépre a Vlaszaty-féle permetárnyékolót szereltük. A permetezés eredményes volt, a parcella kézi ápolást nem igényelt.

Erdősítésekben sorközi árnyalással: a lábodi erdészet Lábod II. 2/g erdőrészletben 0,5 ha-on hároméves kocsánytölgy erdősítésben két liter G-t 600 liter vízben oldva június első napjaiban permeteztük ki. A permetezőgépre Vlaszaty-féle árnyékolót használtunk. A permetezés eredményes volt, a sorközök egyéb ápolást nem igényeltek.

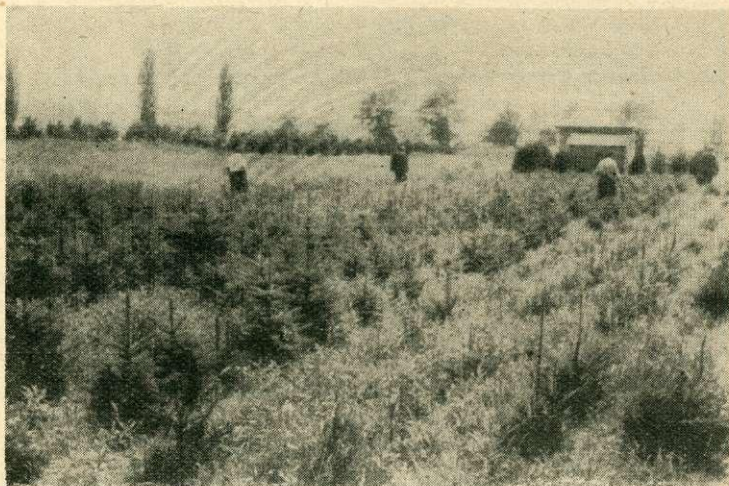

3. ábra. Gramoxonnal kezelt erdeifenyő magvetés, balra a kontroll-parcella

A továbbiakban a vetőágyasok, valamint az erdősítésekben makkvetés és dugványozások kelés előtti preemergens vegyszeres gyomirtását fogjuk megpróbálni, tekintve, hogy a vegyszert tavasszal későn kaptuk, és erre már nem volt lehetőség.

Az irodalom adatai szerint ezt a permetezést a kultúrnövények kelése előtt a gyomnövényeknek a csíralevél és a valódi levél között levő fejlődési szakaszában kell elvégezni. Ez esetben elég ha-onként 1,5 liter G vagy R. Ha a gyomok ezt a fejlettségi állapotot meghaladják, az adagot 4 literre kell növelni.

A G-val és R-vel 1966 és 1967-ben végzett kísérleti permetezéseink eredményeként megállapíthatjuk, hogy a szereknek erdőgazdasági jelentősége elsősorban a totális gyomirtásban van. A hatás ugyanis tökéletes, a talajban maradványhatás nincs. A már említett irodalmi adatok szerint a preemergens gyom-

4. ábra. Elfüvesedett ezüstfenyőfáska telep Gramoxonos kezelés után (lábodi csemetekert)

irtástól hasonló eredményeket várhatunk. Egyéb felhasználási lehetőségei: csemetekertben és erdősítésekben a gépi permetezés árnyalásának megoldatlansága miatt költséges, nyárasokban, ahol lényegében ugyancsak totális gyomirtóként használjuk, a gazdaságossági és biológiai szempontokat figyelembe véve a kétszeri permetezés egyszeri sorközlazítással kombinálva kielégítő eredményt ad.

Bár a G és R erdőgazdasági jelentősége kétségtelenül kisebb mint a mezőgazdaságban és kertészetben, talajkémiai vonatkozásai miatt azonban eminens helyet kell, hogy elfoglaljon az eddig ismeretes és forgalomban levő növényvédőszereink ranglistáján.

Тарян, А.: ПРИМЕНЕНИЕ ПРЕПАРАТОВ „ГРАМОКСОН“ И „РЕГЛОН“ В ЛЕСНОМ ХОЗЯЙСТВЕ.

Препараты английского производства „Грамоксон“ и „Реглон“ вызвали сенсацию в кругах сельского хозяйства, лесохозяйственное значение их безусловно меньше. Они пригодны в первую очередь для тотального истребления сорняков. Они имеют то достоинство, что при применении их последующее действие в почве не обнаруживается.

Dr. Tarján L-né: DIE FORSTWIRTSCHAFTLICHE ANWENDUNG VON GRAMOXONE UND REGLONE.

Die englischen Herbizide Gramoxone und Reglone erwecken in landwirtschaftlichen Kreisen ein reges Interesse; ihre forstwirtschaftliche Bedeutung ist zweifellos kleiner. Sie können vor allem zur totalen Unkrautbekämpfung eingesetzt werden. Ihr grosser Vorteil besteht darin, dass nach ihrer Anwendung im Boden überhaupt keine Rückstandwirkung auftritt.

Gépi tuskózás a Gödöllői Erdőgazdaság területén

KOPASZ MARGIT

A Gödöllői Állami Erdőgazdaság területén 1964 tavaszán történt az első kísérlet gépi tuskózásra K1-A és Vetus típusú tuskókiemelővel. 1964—65 gazdasági évben a munka üzemi jellegűvé fejlődött. Az erdőművelési csoport számba vette az erdőgazdaság összes kituskózásra váró területét és minden területre külön-külön rögzítette a tuskózás módját. A számbavétel alapján az összes feladat 32,8⁰/₀-án adott engedélyt kézi tuskózásra. Ez azt jelentette, hogy a gépi tuskózás alkalmazása besorolást nyert az erdőművelési ágazat műveletei közé.

Minthogy a pusztavacsi erdészetnek voltak a legnagyobb tuskózási feladatai, Pusztavacson kezdődtek a kísérletek és itt végeztem a gépi tuskózás értékelését is.

A rendelkezésre álló favágatási tervekből elkészítettem az erdészet tuskózási mérlegét (1. táblázat):

1. táblázat

A pusztavacsi erdészet tuskózási terv- és tényszámai

	Terv	Tény
1956/57. gazdasági év	1356 m ³	809 m ³
1957/58. gazdasági év	195 m ³	197 m ³
1958/59. gazdasági év	313 m ³	248 m ³
1959/60. gazdasági év	349 m ³	402 m ³
1960/61. gazdasági év	455 m ³	565 m ³
1961/62. gazdasági év	1185 m ³	572 m ³
1962/63. gazdasági év	1123 m ³	446 m ³
1963/64. gazdasági év	435 m ³	1289 m ³
1964/65. gazdasági év	2060 m ³	3217 m ³